

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 maja 2016 roku

Pozwami połączonymi następnie do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia H. A., L. A., Y. A., B. B. i V. F. wnieśli o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwot po 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwów wskazali, że na podstawie rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. dochodzą od pozwanego zryczałtowanego odszkodowania za opóźnienie w podróży. Wyjaśnili, że w dniu 1 września 2014 roku na godzinę 10:25 mieli zaplanowany lot o numerze (...) 902 na trasie z R. do P., połączeniem realizowanym przez pozwanego. Lot ten uległ opóźnieniu. Pozwany pomimo wezwania do zapłaty nie zapłacił odszkodowania na ich rzecz.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództw w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W pierwszej kolejności pozwany podniósł zarzut braku legitymacji czynnej powodów wskazując, że nie wykazali oni, iż posiadali rezerwację oraz stawili się w odpowiednim czasie na odprawę pasażerów lotu (...) 902. Nadto, pozwany podniósł, że w niniejszej sprawie jego odpowiedzialność na podstawie Rozporządzenie WE nr 261/2004 jest wyłączona, bowiem nie ma ono zastosowania do pasażerów podróżujących bezpłatnie. Wskazał, że powodowie dochodząc odszkodowania z tytułu opóźnienie lotu, dołączyli do pozwu dokument F. n° (...) z dnia 8 lipca 2014 r., z którego wynika, że nie ponieśli żadnych opłat za przelot na trasie P. – R. - P.. Pozwany przyznał, że przedmiotowy lot był opóźniony, lecz było to następstwem zdarzeń za które przewoźnik nie ponosi winy. Wskazał także na brak możliwości dochodzenia zryczałtowanego odszkodowania w pełnej wysokości za opóźnienie lotu stanowiącego część zorganizowanej imprezy turystycznej.

W odpowiedziach na pismo pozwanego, pełnomocnicy powodów podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie. Odnosząc się do zarzutu braku legitymacji czynnej powodów wskazali, że jest on chybiony i nie zasługuje na uwzględnienie. Podnieśli, że powodowie wykazali posiadanie potwierdzonej rezerwacji na przedmiotowy lot, terminowe stawiennictwo na odprawę oraz odbycie podróży w dniu 1 września 2014 roku na trasie R. - P. opóźnionym lotem (...) 902 za pomocą dołączonych do pozwu kart pokładowych. Nadmienili, że z samego faktu posiadania przez powodów kart pokładowych wynika posiadanie przez niech potwierdzonej rezerwacji, albowiem odcinek karty pokładowej wydawany jest pasażerowi po przejściu kontroli biletowej, a przed wejściem na pokład samolotu. Zdaniem pełnomocników powodów na uwzględnienie nie zasługiwały również twierdzenia powoda, co do

braku możliwości dochodzenia zryczałtowanego odszkodowania za opóźnienie lotu stanowiącego część zorganizowanej wycieczki.

Na rozprawie w dniu 10 maja 2016 roku pełnomocnik powodów H. A., L. A., Y. A. wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów dojazdu pełnomocnika na rozprawę w wysokości po 40,71 zł na rzecz każdego z powodów. Oświadczył, że poniósł wydatek w łącznej wysokości 285 zł, niemniej z uwagi na fakt, że przybył do Sądu na jeszcze inną rozprawę, reprezentując w sumie interesy siedmiu powodów, domaga się ostatecznie zasądzenia wskazanej kwoty (285:7).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie H. A., L. A., Y. A., B. B. i V. F. mieli zaplanowany na dzień 1 września 2014 roku lot z lotniska w R. (Grecja) do portu lotniczego w P. (Francja) o numerze (...) 902. Połączenie było realizowane przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. z planowaną godziną wylotu 10:25. Przyłot do P. był zaplanowany na dzień 1 września 2014 r. na godzinę 12:25. Do portu docelowego w P. powodowie dotarli w dniu 1 września 2014 roku o godzinie 18:18 z opóźnieniem wynoszącym blisko 6 godzin. (okoliczności bezsporne, częściowo przyznane przez

pozwanego, dowody: kserokopia kart pokładowej H. A. – k. 12 w aktach I C 3375/15, kserokopia karty pokładowej Y. A. w aktach I C 3377/15, kserokopia karty pokładowej L. A. w aktach I C 3376/15, kserokopie kart pokładowych V. F. i B. B. w aktach I C 3685/15, pismo pozwanego w aktach I C 3685/15.

Odległość pomiędzy R. a P. wynosi ponad 1.500 kilometrów (okoliczność bezsporna).

W związku z opóźnieniem w podróży lotniczej powodowie H. A., L. A., Y. A., B. B. i V. F. reprezentowani przez pełnomocników wezwali (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. do zapłaty kwot po 400 euro, tytułem odszkodowania za opóźnienie lotu (...) 902 (dowód: ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty z potwierdzeniami nadania -k. 15-16, k. 18 w aktach I C 3375/15 oraz w aktach I C 3376/15, I C 3377 oraz w aktach I C 3685/15).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w odpowiedzi na reklamacje powodów B. B. i V. F., dotyczące zgłoszenia roszczenia z tytułu opóźnienia rejsu na trasie R. – P. w dniu 1 września 2014 roku o numerze (...) 902, przeprosił za wszelkie niedogodności jakich doświadczyli pasażerowie podczas podróży ich linią lotniczą oraz poinformował, że rozporządzenie WE nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w żadnym punkcie nie przewiduje wypłaty zryczałtowanego odszkodowania w przypadku opóźnienia lotu. Obowiązki przewoźnika w takim przypadku określa art. 6, którego postanowienia zostały przez przewoźnika spełnione i dlatego odmówił wypłaty odszkodowania powodom. Nadto przewoźnik wskazał, że przedmiotowy lot był opóźniony z powodu nagłej usterki technicznej samolotu uniemożliwiającej bezpieczne wykonanie operacji lotniczej. Podkreślił, że usterka ta miała charakter nagły i nie eksploatacyjny, dlatego nie miał żadnych możliwości, aby przewidzieć wystąpienie uszkodzenia (dowód: pismo pozwanego w aktach I C 3685/15).

Pismem z dnia 13 sierpnia 2015 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wezwała pełnomocnika powodów H. A., L. A., Y. A., do nadesłania kopii kart pokładowych ze skarżonego rejsu, bądź też innego dokumentu potwierdzającego stawienie się na lotnisku do odprawy (pismo pozwanego – k. 22, także w aktach I C 3376/15 i I C 3377/15).

Pismem z dnia 19 sierpnia 2015 r. pełnomocnik powodów, przesłał kserokopie kart pokładowych H. A., L. A., Y. A., którzy w dniu 1 września 2014 roku lecieli opóźnionym lotem nr (...) 902 (pismo z załącznikami i potwierdzeniem nadania – k. 23-27).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie w części zgodnych twierdzeń stron oraz twierdzeń powoda nie zakwestionowanych przez stronę przeciwną w trybie art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c. Większość z powołanych okoliczności Sąd mógł zatem uznać za ustalone już w oparciu o powołane wyżej przepisy. W rozpatrywanej sprawie powołane wyrażne i milczące przyznanie szeregu okoliczności faktycznych zostało dodatkowo potwierdzone środkami dowodowymi w postaci dokumentów. Żaden z nich nie wzbudził zastrzeżeń, co do swej mocy dowodowej niezależnie od tego, że do akt sprawy złożone zostały częściowo w formie kserokopii. Powód i pozwany nie zaprzeczali rzetelności tych kopii, a Sąd nie znalazł przyczyn, by wątpliwości w tym zakresie powziąć z urzędu. Dokumenty te Sąd uznał za wiarygodne, gdyż składają się one na spójny obraz stanu faktycznego i nie pozostają ze sobą w sprzeczności.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwa zasługiwały na uwzględnienie.

Powodowie opierali swoje roszczenie na regulacji zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. UE L 2004/46/1). Ochrona na podstawie przepisów tego Rozporządzenia obejmuje nie tylko pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także loty stanowiące część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia). W myśl art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia w przypadku

odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, zgodnie z art. 7, chyba że:

- i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu; lub
  - ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu; lub
- (...) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Stosownie do art. 7 ust. 1 rozporządzenia pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości:

- a) 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów;
- b) 400 EUR dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1.500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1.500 do 3.500 kilometrów;
- c) 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. W dalszej kolejności należy wskazać, że w myśl art. 5 ust. 3 Rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Sąd zważył, że artykuły 5, 6 i 7 Rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów należy traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego Rozporządzenia, jeżeli z powodu tych lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, czyli jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (tak Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07 mających za przedmiot wnioski o wydanie na podstawie art. 234 WE orzeczeń w trybie prejudycjalnym, złożone w postępowaniu Christopher S., G. S., A. S. p-ko (...) oraz S. B., K. L. p-ko A. France SA, (...) (...) - (...)).

Należy podkreślić, że celem Rozporządzenia, wynikającym zwłaszcza z motywu drugiego, jest podniesienie poziomu ochrony pasażerów lotniczych poprzez naprawienie szkód przez nich poniesionych w ramach transportu lotniczego w przypadku „odmowy przyjęcia na pokład i odwołania lub dużego opóźnienia lotów”. Pasażerowie, których lot został odwołany i pasażerowie, których lot jest znacznie opóźniony, ponoszą analogiczną szkodę polegającą na stracie czasu w stosunku do pierwotnego planu ich lotu, a co za tym idzie, znajdują się w porównywalnych sytuacjach. Dlatego należy uznać za Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, że pasażerowie lotów opóźnionych mogą powoływać się na prawo do odszkodowania przewidzianego w art. 7 Rozporządzenia nr 261/2004, jeżeli z powodu tego opóźnienia poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny. Takie rozwiązanie jest również zgodne z motywem piętnastym Rozporządzenia, skoro na podstawie tego motywu ustawodawca powiązał „duże opóźnienie” z prawem do odszkodowania. Ponieważ art. 6 Rozporządzenia przypisuje takie skutki prawne już w przypadku niektórych lotów opóźnionych o dwie godziny, motyw piętnasty Rozporządzenia obejmuje bez wątpienia opóźnienia o co najmniej trzy

godziny. Podkreślić należy, że również wyrokiem z dnia 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581/10 i C-629/10 Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekając w składzie (...) potwierdził interpretację Rozporządzenia zaprezentowaną w wyroku C-402/07.

Zgodnie z treścią art. 2g powołanego Rozporządzenia WE nr 261/2004, "rezerwacja" oznacza fakt posiadania przez pasażera biletu lub innego dowodu potwierdzającego, że rezerwacja została przyjęta i zarejestrowana przez przewoźnika lotniczego lub organizatora wycieczek. Stosownie do art. 3 ust. 2 a) cytowanego Rozporządzenia, ust. 1 stosuje się pod warunkiem, że pasażerowie posiadają potwierdzoną rezerwację na dany lot oraz, z wyjątkiem przypadku odwołania, o którym mowa w art. 5, stawia się na odprawę pasażerów, # zgodnie z wymogami i w czasie określonym uprzednio na piśmie (w tym poprzez środki elektroniczne) przez przewoźnika lotniczego, organizatora wycieczek lub autoryzowane biura podróży, lub, jeżeli czas nie został określony, # nie później niż 45 minut przed ogłoszoną godziną odlotu. Pasażer powinien wykazać, że posiada uprawnienie do wystąpienia z żądaniem odszkodowawczym, zgodnie z ogólnym ciężarem rozkładu dowodu z art. 6 k.c. Natomiast na przewoźniku lotniczym spoczywa ciężar wykazania, że uprawnienia przysługujące pasażerowi nie zostały naruszone (art. 205 b ust. 5 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz.U. z 2013 r.1393 j.t.). Opóźnienie w przylocie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków (art. 5 ust. 3 rozporządzenia), to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego.

W toku postępowania pozwany przyznał, że lot o numerze (...) 902 realizowany przez niego w dniu 1 września 2014 roku na trasie z R. do P. uległ opóźnieniu, zaś czas opóźnienia wynosił około 6 godzin. Poza sporem pozostawało również, że odległość liczona metodą po ortodromie pomiędzy lotniskiem w R. a lotniskiem w P. wynosi ponad 1.500 kilometrów.

Pozwany zakwestionował legitymację czynną powodów H. A., L. A., Y. A., B. B. i V. F., wskazując, że w żaden sposób nie udowodnili oni posiadania potwierdzonej rezerwacji na lot nr (...) 902 z dnia 1 września 2014 r. oraz, że nie wykazali poniesienia kosztów przelotu na trasie P. - R. - P..

W ocenie Sądu wszyscy powodowie, w sposób wystarczający wykazali fakt odbycia przez nich podróży lotniczej opóźnionym lotem poprzez przedstawienie dokumentów w postaci kserokopii kart pokładowych, z których wynika dzień zaplanowanej podróży, godzina oraz numer lotu. Dokumenty te zawierają także dane niezbędne do identyfikacji przewoźnika lotniczego i terminu lotu oraz potwierdzają, że powodowie stawili się na odprawę. W ocenie Sądu, rzezone dokumenty w postaci kart pokładowych stanowią także dokument wskazujący na posiadanie potwierdzonej rezerwacji przez wyżej wymienionych pasażerów. Należy w tym miejscu podkreślić, że pasażer legitymujący się kartą pokładową otrzymuje ją przed wejściem na pokład samolotu, po dokonaniu uprzedniej kontroli biletu pod kątem ważności rezerwacji i obecności nazwiska pasażera na liście osób mających uczestniczyć w locie. Z tych względów, nie sposób przyjąć, aby powodowie, legitymujący się kartami pokładowymi nie wykazali swego uczestnictwa w opóźnionym locie.

Dodatkowo podkreślenia wymaga, że powodowie B. B. i V. F. przedłożyli także dowody dokumentujące przebieg postępowania reklamacyjnego. Z treści odpowiedzi na reklamacje powodów wynika, że pozwany nie tylko nie zaprzeczył, że powodowie uczestniczyli we wzmiankowanym locie, ale nadto wyraził ubolewania w związku z niedogodnościami jakich doznali w jego trakcie. W przekonaniu Sądu nie może budzić wątpliwości, że wystosowanie tej treści dokumentu w trakcie, formalnego przecieź, postępowania reklamacyjnego związanego z opóźnionym lotem, nie pozwala na uznanie, że powodowie nie brali w nim udziału. Treść otrzymanych przez powodów pism jednoznacznie wskazuje, że pozwany traktował ich wówczas jako swoich pasażerów.

Na uwzględnienie nie zasługiwał także podnoszony przez pozwanego zarzut wyłączenia stosowania Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 w oparciu o art. 3 ust. 3, wobec powodów którzy nie wykazali podniesienia kosztów związanych z przelotem. Jakkolwiek rację ma pozwany, że zgodnie z treścią art. 3 ust. 3 Rozporządzenia nr 261/2004, nie ma ono

zastosowania do pasażerów podróżujących bezpłatnie lub na podstawie taryfy zniżkowej, która nie jest bezpośrednio lub pośrednio dostępna powszechnie i bez wątplenia dotyczy jedynie pasażerów, który opłacili wskazany lot. Niemniej jednak, w niniejszej sprawie pozwany nie udowodnił, aby powodowie nie ponieśli kosztów związanych z przelotem na trasie P. – R. - P..

Zdaniem Sądu, miarodajnym dowodem w sprawie nie mogły być złożone przez powodów dokumenty w postaci rezerwacji F. n° (...) z dnia 8 lipca 2014 r. oraz rezerwacji z dnia 31 lipca (...). T. n° 1, ponieważ stanowiły one jedynie dokumenty prywatne sporządzone w języku francuskim, które powinny zostać przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego na język polski na potrzeby niniejszego postępowania. Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał zatem na pozwanym jako stronie wywodzonej określone skutki prawne ze wskazanych faktów, w myśl art. 6 k.c. Sąd miał również na względzie, że pozwany zobowiązał się przedstawić tłumaczenie przysięgłe wskazanych dokumentów, niemniej jednak nie uczynił tego i w konsekwencji nie wykazał, że powodowie H. A., L. A., Y. A., B. B. i V. F. nie ponieśli kosztów rejsu lotniczego z R. do P..

Powyższe w ocenie Sądu wystarcza, aby uznać, że wszyscy powodowie posiadają legitymację czynną do wystąpienia z roszczeniem w oparciu o Rozporządzenie nr 261/2004.

Odnosząc się natomiast do zarzutu pozwanego, jako że powodom jako uczestnikom zorganizowanej imprezy turystycznej nie należy się odszkodowanie za opóźniony lot stwierdzić należy, że jest on chybiony. Należy bowiem zauważyć, że ochrona na podstawie przepisów powołanego Rozporządzenia, wbrew twierdzeniom pozwanego, obejmuje nie tylko pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także lotów stanowiących część zorganizowanych wycieczek, co zostało wprost wyrażone w motywie piątym Rozporządzenia nr 261/2004. W ocenie Sądu, interpretacja przepisu art. 8 ust. 2 Rozporządzenia zaproponowana przez pozwanego jest chybiona i nie znajduje odzwierciedlenia ani we wskazanym akcie prawnym, ani w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Podkreślenia wymaga, że w żadnym z przytoczonych przez pozwanego orzeczeń nie dokonano ani klasyfikacji pasażerów pod względem charakteru lotu (rejsowy bądź czarterowy), ani nie uzależniono możliwości udzielania im ochrony prawnej z tej przyczyny. Nieuprawnione pozostają zatem twierdzenia o możliwości zastosowania przywoływanych przepisów jedynie w odniesieniu do pasażerów lotów regularnych. Zdaniem Sądu powoływanie się przez pozwanego jedynie na literalną wykładnię wskazanych przepisów i całkowite pominięcie celu Rozporządzenia z dnia 11 lutego 2004 r. wyrażonego w preambule, skutkuje błędną interpretacją wskazanych przepisów notabene sprzeczną z zasadami współżycia społecznego, lojalności wobec kontrahenta, pewności obrotu gospodarczego oraz równego traktowania. Nie budzi bowiem wątpliwości, że celem przywoływanego Rozporządzenia jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony pasażerów w związku z trudnościami i niedogodnościami jakich doświadczyli na skutek odwołania bądź nieterminowego wykonania lotu. Z tej przyczyny, w ocenie Sądu irrelevantny prawnie pozostaje skutek w postaci zmarnowanego wypoczynku, odwołania spotkania służbowego, czy też wystąpienia innych negatywnych konsekwencji, jak też koszt zakupu biletu. Kluczową bowiem kwestią pozostaje odwołanie bądź ponad 3-godzinne opóźnienie lotu, determinujące odpowiedzialność odszkodowawczą przewoźnika. Nie sposób zgodzić się również z pozwanym, aby skutek odmiennej niż prezentowana przez pozwanego interpretacji przepisów, dochodziło do naruszenia zasady proporcjonalności i zasady równego traktowania. Należy mieć na względzie, że pozwany jest prężnie działającym przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie przewozu osób i to na nim ciąży obowiązek takiej organizacji pracy, aby nie dochodziło do zakłóceń skutkujących koniecznością wypłaty odszkodowania. Wszelkie zaś próby przerzucenia tej odpowiedzialności przez przedsiębiorcę na pasażerów są niedopuszczalne.

Zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2008 roku w sprawie C -549/07 mającej za przedmiot wniosku o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w postępowaniu F. W. – H. p-ko A. – L. S., jedynie takie problemy techniczne statków powietrznych mogą być następstwem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, których źródło stanowią zdarzenia, które nie wpisują się w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie pozwalają mu na skuteczne nad nimi panowanie.

Podkreślenia wymaga, że w niniejszym postępowaniu pozwany nie podjął jakiejkolwiek inicjatywy dowodowej celem wykazania zaistnienia takich właśnie okoliczności. W odpowiedzi na pozew, ani w toku procesu pozwany nie wskazywał jaka była faktyczna przyczyna opóźnienia lotu (...) 902 i czy opóźnienie lotu spowodowane było nadzwyczajnymi okolicznościami niezależnymi od przewoźnika. W rezultacie pozwany nie udowodnił, że w analizowanym przypadku miały miejsce „nadzwyczajne okoliczności”, które zwalniałyby go od odpowiedzialności na podstawie art. 5 ust. 3 Rozporządzenia nr 261/2004 r.

W niniejszej sprawie nie budziło żadnych wątpliwości, że lot, którym podróżowali powodowie, był opóźniony ponad trzy godziny oraz że lot miał charakter wewnątrzspółnotowy o długości ponad 1.500 km do 3.500 km. Były to okoliczności niesporne między stronami. Pozwany nie wykazał natomiast w żaden sposób, że opóźnienie było spowodowane okolicznościami niezależnymi od niego.

Mając zatem na uwadze treść art. 7 ust. 1 Rozporządzenia i przywołane orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, należy wskazać, że każdemu z powodów przysługuje wobec pozwanego roszczenie o odszkodowanie w kwocie 400 euro.

W związku z powyższym Sąd zasądził na rzecz powodów H. A., L. A., Y. A., B. B. i V. F. kwoty po 400 euro, stosownie do art. 7 ust. 1 lit b w zw. z art. 5 ust. 1 lit c Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie znowelizowanych przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku, o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1830), w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.7) wprowadza się następujące zmiany: 2) w art. 481: a) § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzyciel jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy”. W świetle art. 56 cytowanej ustawy do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

W ocenie Sądu, przy ocenie terminu spełnienia świadczenia roszczeń powodów należało mieć na względzie art. 455 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W związku z tym, że każdy z powodów wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty, zakreślając mu konkretny termin do jej dokonania, uznać trzeba, że pozwany popadł w stan opóźnienia dnia następnego po upływie wskazanych w nich terminów. Niemniej jednak, nie wychodząc ponad żądanie pozwu, należało zasądzić na rzecz każdego z powodów odsetki ustawowe od dnia wytoczenia powództwa.

Mając na uwadze powyższe, za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia 31 grudnia 2015 roku należało zasądzić na rzecz każdego z powodów odsetki ustawowe na podstawie przepisów dotychczasowych w wysokości 8% oraz za opóźnienie za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w wysokości sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktu procentowego na podstawie powołanych przepisów (pkt 1 i 3 wyroku).

Rozliczając koszty postępowania, Sąd kierował się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. Pozwany, będący stroną przegrywającą sprawę, obowiązany jest zwrócić na rzecz powodów H. A., L. A., Y. A., poniesione przez każdego z nich koszty postępowania w łącznej kwocie po 687,71 zł obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości po 600 zł, ustalone na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 3 k.p.c. i § 6 pkt. 3 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 z późn. zm.), opłatę skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości po 17 zł, wniesione przez powodów opłaty sądowe w wysokości po 30 zł

oraz koszty dojazdu pełnomocnika powodów z jego miejsca zamieszkania do siedziby Sądu (G.-W.) i z powrotem w dniach 10 maja 2016 roku oraz 11 maja 2016 roku w wysokości po 40,71 zł (łącznie 285 zł:7). W odniesieniu natomiast do powodów B. B. i V. F., pozwany winien zwrócić im koszty postępowania w łącznej kwocie po 647zł, na które złożyły się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości po 600 zł, ustalone na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 3 k.p.c. i § 6 pkt. 3 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 z późn. zm.), opłatę skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości po 17 zł oraz wniesione przez powodów opłaty sądowe w wysokości po 30 zł (pkt 2 i 4 wyroku).

SSR Magdalena Hemerling